

MAKLUMAT KURSUS TERPERINCI

Rujukan Kelulusan :

FAKULTI PENGAJIAN KONTEMPORARI ISLAM

Peringatan : Kandungan maklumat kursus terperinci ini tidak boleh diubah tanpa kelulusan Jawatankuasa Akademik Fakulti/Pusat.

1.	Nama Kursus/Modul : Al-Ifta' Wa Al-Fatwa
2.	Kod Kursus : SYI 22303
3.	Nama staf akademik : Ahmad Tirmizi bin Taha
4.	Program : Ijazah Sarjana Muda Pengajian Islam Dgn. Kepujian (Syariah)
5.	Kategori Kursus : Elektif (Jaluran Fatwa)
6.	Semester dan Tahun ditawarkan : Tahun 2 Semester 4
7.	Nilai Kredit : 3
8.	Prasyarat (jika ada) : Tiada
9.	<p>Sinopsis : Kursus ini bertujuan memberi kefahaman kepada pelajar tentang fatwa dan proses pembuatan fatwa serta kedudukannya dalam perundangan. Untuk tujuan itu kursus ini akan membicarakan tentang persoalan yang berkaitan ifta' iaitu proses pembuatan fatwa seperti pengertian ifta' dan hukumnya serta syarat ifta', skop ifta', pihak yang bertanggungjawab melakukan ifta' dan bentuk ifta' sama ada secara individu atau secara kolektif. Kursus ini juga mendedahkan sejarah mufti bermula zaman wahyu sehingga sekarang dan juga memperkenalkan buku-buku yang berkaitan fatwa dalam perlbagai mazhab. Di samping itu para pelajar akan dilatih mengeluarkan hukum-hukum (ifta') melalui kajian fatwa-fatwa tempatan atau antarabangsa yang telah dikeluarkan. Penekanan utama kursus ini kepada fatwa-fatwa yang menjadi pegangan rasmi di Malaysia.</p>

10.	<p>Hasil Pembelajaran Program (HPP)</p> <p>Setelah tamat pengajian, pelajar sepatutnya boleh:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menguasai pengetahuan asas dalam bidang syariah. (Pengetahuan) – KKM1&6 2. Mempraktikkan ilmu asas dalam bidang syariah. (Kemahiran Praktikal) – KKM2 3. Menguasai kemahiran sosial dan kebertanggungjawaban terhadap negara. (Kemahiran dan Tanggungjawab Sosial) – KKM3 4. Menghayati nilai, etika dan tahap profesionalisme yang tinggi. (Nilai, Sikap & Profesionalisme) – KKM4 5. Berkomunikasi secara individu mahupun kumpulan melalui gaya kepimpinan yang efisien dan kreatif. (Kemahiran Berkomunikasi, Kepimpinan dan Kerja Berpasukan) – KKM5 6. Menganalisis dan memberikan penyelesaian yang kreatif dan inovatif kepada isu-isu berkaitan syariah. (Kemahiran Penyelesaian Masalah & Kemahiran Saintifik) – KKM6 7. Mengurus maklumat dengan baik, menyedari kepentingan mendalami ilmu pengetahuan dan menjalani pembelajaran sepanjang hayat. (Kemahiran Pengurusan Maklumat & Pembelajaran Sepanjang Hayat) – KKM1,6,7&8 8. Menceburkan diri dalam bidang pentadbiran, pengurusan dan keusahawanan. (Kemahiran Mengurus dan Keusahawanan) – KKM1,6&8 																																				
11.	<p>Hasil Pembelajaran Kursus (HPK)</p> <p>Di akhir kursus ini, pelajar sepatutnya boleh :</p> <p>HPK1 : menjelaskan hukum-hukum yang dihasilkan dari fatwa (C2; KKM1)</p> <p>HPK2 : menganalisis kaedah-kaedah ifta' secara pembentangan berkumpulan (C4; KKM6)</p> <p>HPK3 : menghubungkan isu-isu fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari (C6; KKM7)</p>																																				
12.	<p>Hasil Pembelajaran Kursus (HPK) dan pemetaan dengan HPP :</p> <table border="1" data-bbox="351 1209 1468 1747"> <thead> <tr> <th data-bbox="351 1209 654 1299">Kerangka Kelayakan Malaysia</th> <th data-bbox="654 1209 750 1299">KKM 1</th> <th data-bbox="750 1209 845 1299">KKM 2</th> <th data-bbox="845 1209 941 1299">KKM 3</th> <th data-bbox="941 1209 1037 1299">KKM 4</th> <th data-bbox="1037 1209 1133 1299">KKM 5</th> <th data-bbox="1133 1209 1228 1299">KKM 6</th> <th data-bbox="1228 1209 1324 1299">KKM 7</th> <th data-bbox="1324 1209 1420 1299">KKM 8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="351 1299 654 1433">HPK1 : menjelaskan hukum-hukum yang dihasilkan dari fatwa</td> <td data-bbox="654 1299 750 1433">HPP1 /</td> <td data-bbox="750 1299 845 1433"></td> <td data-bbox="845 1299 941 1433"></td> <td data-bbox="941 1299 1037 1433"></td> <td data-bbox="1037 1299 1133 1433"></td> <td data-bbox="1133 1299 1228 1433"></td> <td data-bbox="1228 1299 1324 1433"></td> <td data-bbox="1324 1299 1420 1433"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="351 1433 654 1568">HPK2 : menganalisis kaedah-kaedah ifta' secara pembentangan berkumpulan</td> <td data-bbox="654 1433 750 1568"></td> <td data-bbox="750 1433 845 1568"></td> <td data-bbox="845 1433 941 1568"></td> <td data-bbox="941 1433 1037 1568"></td> <td data-bbox="1037 1433 1133 1568"></td> <td data-bbox="1133 1433 1228 1568">HPP6 /</td> <td data-bbox="1228 1433 1324 1568"></td> <td data-bbox="1324 1433 1420 1568"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="351 1568 654 1747">HPK3 : menghubungkan isu-isu fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari</td> <td data-bbox="654 1568 750 1747"></td> <td data-bbox="750 1568 845 1747"></td> <td data-bbox="845 1568 941 1747"></td> <td data-bbox="941 1568 1037 1747"></td> <td data-bbox="1037 1568 1133 1747"></td> <td data-bbox="1133 1568 1228 1747"></td> <td data-bbox="1228 1568 1324 1747">HPP7 /</td> <td data-bbox="1324 1568 1420 1747"></td> </tr> </tbody> </table>	Kerangka Kelayakan Malaysia	KKM 1	KKM 2	KKM 3	KKM 4	KKM 5	KKM 6	KKM 7	KKM 8	HPK1 : menjelaskan hukum-hukum yang dihasilkan dari fatwa	HPP1 /								HPK2 : menganalisis kaedah-kaedah ifta' secara pembentangan berkumpulan						HPP6 /			HPK3 : menghubungkan isu-isu fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari							HPP7 /	
Kerangka Kelayakan Malaysia	KKM 1	KKM 2	KKM 3	KKM 4	KKM 5	KKM 6	KKM 7	KKM 8																													
HPK1 : menjelaskan hukum-hukum yang dihasilkan dari fatwa	HPP1 /																																				
HPK2 : menganalisis kaedah-kaedah ifta' secara pembentangan berkumpulan						HPP6 /																															
HPK3 : menghubungkan isu-isu fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari							HPP7 /																														
13.	<p>Kemahiran Boleh Pindah :</p> <p>HPP6: Menganalisis dan memberikan penyelesaian yang kreatif dan inovatif kepada isu-isu berkaitan syariah. (Kemahiran Penyelesaian Masalah & Kemahiran Saintifik) .</p> <p>HPP7: Meningkatkan kepimpinan, kerja berkumpulan dan kemahiran berkomunikasi.</p>																																				
14.	Rangka Kandungan kursus/modul dan JPP																																				

HPK	Topik	Bersemuka K=Kuliah, T = Tutorial, P = Praktikal , L = Lain- lain (termasuk Pentaksiran)				Pembelajaran Kendiri	JPP
		K	T	P	L		
HPK1	1 .Pengenalan 1.1 Definisi fatwa ✓ 1.2 Perbezaan di antara fatwa,ijtihad dan qodo' 1.3 Fatwa di dalam al Quran al Karim dan al Sunnah 1.4 Kepentingan fatwa	2	1			5	8
	2. Perkembangan Fatwa 2.1 Zaman wahyu 2.2 Zaman Sahabat 2.3 Zaman Tabiin	2	1			5	8
	3. Perkembangan Fatwa 3.1 Zaman Mazhab Empat 3.2 Zaman Jumud dan Taqlid 3.3 Zaman Sekarang	2	1			5	8
	5. Peperiksaan Akhir				0.5	1.5	2
HPK2	4. Kitab fatwa 4.1 Sejarah Penulisan Fatwa 4.2 Kewibawaan Kitab Fatwa	2	1			5	8
	5. Syarat fatwa dan ifta' 5.1 Skop fatwa 5.2 Kelayakan mufti 5.3 Hukum ifta'	2	1			5	8
	6. Kategori Mufti 6.1 Mufti Mujtahid Mustaqill 6.2 Mufti Mujtahid yang berpegang kepada satu mazhab 6.3 Mufti yang tidak mujtahid yang berpegang dengan satu mazhab	2	1			5	8
	7. Bentuk ifta' 7.1 Ifta' secara individu 7.2 Ifta' secara kolektif	2	1			5	8

	8. Etika ifta', mufti dan mustafti 8.1 Rujukan Berwibawa 8.2 Laras Bahasa 8.3 Bentuk Tulisan 8.4 Cara Pengubahsuaian 8.5 Cara Menyampaikan Fatwa Kepada Mustafti	2	1			5	8
	9. Proses Pembuatan Fatwa 9.1 Peringkat taswir 9.2 Peringkat takyif 9.3 Peringkat mengeluarkan hukum	2	1			5	8
	10. Pindaan dan Penarikan Fatwa 10.1 Definisi Perubahan Fatwa 10.2 Sebab Pindaan dan Penarikan 10.3 Syarat Pindaan dan Penarikan Fatwa	2	1			5	8
	Ujian				0.5	1.5	2
	Peperiksaan Akhir				1	3	4
HPK3	11. Isu-Isu Berkaitan Fatwa 11.1 Pertembungan Fatwa 11.2 Fatwa Syaz 11.3 Campurtangan Pemerintah Dalam Fatwa 11.4 Fatwa dan Mazhab	2	1			5	8
	12. Fatwa di Malaysia 12.1 Sejarah 12.2 Kedudukan Fatwa 12.3 Isu-Isu	2	1			5	8
	13. Kajian dan Analisis Fatwa Di Malaysia 13.1 Fatwa Mufti Johor 13.2 Fatwa Majlis Fatwa Kebangsaan 13.3 Fatwa Kerajaan Negeri	2	1			5	8
	Tugasan (1000 patah perkataan x 1)					6	6
	Peperiksaan Akhir				1	3	4

	Jumlah	26	13	0	3	80	122	
	Jumlah Jam Nosional	42			80	122		
	Jam Kredit	3						
1	<p>Rujukan Utama</p> <p>1. al-Khatib al-Syarbini, Muhammad. 1994. <i>Mughni al-Muhtaj Ila Alfaz Ma'ani al-Minhaj</i>. Beirut: Dar al-Kutub al-'Ilmiyyah.</p> <p>Rujukan Tambahan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. al-Kurdi, Muhammad b. Sulayman (2009), <i>al-Fawa'id al-Madaniyyah Fi Man Yufta Bi Qawlihi Min A'immah al-Shafi'iyyah</i>, Kaherah : Dar al-Faruq Li al-Istithmar al-Thaqafiyyah 2. al-Mahalli, Jalal al-din. t.th <i>Syarh al-Mahalli 'ala Minhaj al-Tolibin</i>. Beirut: Dar al-Ma'rifah. 3. al-Ramli, Shams al-Din Muhammad b. Abi 'Abbas Ahmad b. Hamzah Ibn Shihab al-Din al- (1993), <i>Nihayah al-Muhtaj Ila Sharh al-Minhaj</i>, Makkah : Maktabah Dar al-Baz 4. Ibn Hajar al-Haytami, Ahmad (1996), <i>Tuhfah al-Muhtaj Bi Sharh al-Minhaj</i>, Beirut : Dar al-Kutub al-'Ilmiyyah 5. Qawasimi, Akram Yusuf 'Umar al- (2003), <i>al-Madkhal Ila Madhhab al-Imam al-Shafi'i</i>, Jordan : Dar al-Nafa'is 6. Saqqaf, Al-Sayyid 'Alawi b. Ahmad al- (1940), <i>al-Fawa'id al-Makkiyyah Fi Ma Yahtajuhu Talabah al-Shafi'iyyah Min al-Masa'il Wa al-Dawabit Wa al-Qawa'id al-Kulliyyah</i>, dalam Al-Sayyid 'Alawi b. Ahmad al-Saqqaf, <i>Majmu'ah Sab'ah Kutub Mufidah</i>, Mesir : SharikahMaktabah Wa Matba'ah Mustafa al-Babi al-Halabi Wa Awladihi 							

Pelan Pentaksiran Kursus :

HPK	Taksonomi Bloom	HPP/DHP KKM	Kaedah Penyampaian	Kaedah Pentaksiran / Komponen (komponen mesti sejajar dengan HPK dan pemetaan HPP)		Tugasan Khusus dan Hubungan dengan atribut HPP/DHP KKM	Jam Pembelajaran Pelajar
				Tugasan	Peperiksaan Akhir		
HPK1 : menjelaskan hukum-hukum yang dihasilkan dari fatwa (C2; KKM1)	C2	HPP1/KKM1	Kuliah & Tutorial	-	20%	Ujian yang memerlukan pelajar menjelaskan kepentingan, gayabahasa, metod penulisan dan istilah yang berkaitan fatwa dan mufti yang menekankan atribut "pengetahuan" bagi domain KKM1	26 jam
HPK2 menganalisis kaedah-kaedah ifta' secara pembentangan berkumpulan (C4; KKM6)	C4	HPP4/KKM6	Kuliah & Tutorial	30%	20%	Peperiksaan akhir yang memerlukan pelajar menganalisis topik-topik fatwa klasik dan komtemporari yang menekankan atribut "kemahiran menyelesaikan masalah" bagi domain KKM6	62 jam
HPK3 : menghubungkan isu-isu fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari (C6; KKM7)	C6	HPP3/KKM7	Kuliah & Tutorial	-	10%	Tugasan yang memerlukan pelajar menghubungkan fatwa-fatwa dengan isu-isu fiqh kontemporari yang menekankan atribut "pembelajaran sepanjang hayat" bagi domain KKM7	34 jam

JUMLAH	20%	30%	50%	100%	122 jam
	UNISZA				

* Isikan % pemberat bagi setiap komponen penilaian
Contoh : Peperiksaan, Kerja Lapangan, Pembentangan, Tugas dli.

Pelan Pembelajaran Kursus :

HPK	Jam Pembelajaran			Jam Pembelajaran Pelajar
	Bersemuka	Pembelajaran Kendiri	Pentaksiran	
HPK 1	9	16.5	0.5	26
HPK 2	21	39.5	1.5	62
HPK 3	9	24	1	34
JUMLAH	39	80	3	122

PENGESAHAN :

Disediakan oleh : Penyelaras Kursus / Pensyarah : (Tandatangan dan Cop Rasmi) Tarikh:	Disemak oleh : Ketua Pusat Pengajian : (Tandatangan dan Cop Rasmi) Tarikh:	Disahkan oleh : Timbalan Dekan (Akademik) : (Tandatangan dan Cop Rasmi) Tarikh:
---	--	---